

Master of Arts in Art & Education

Μήνυμα Διευθύντριας

Αγαπητέ σπουδαστή και σπουδάστρια,

Θα ήθελα να σας καλωσορίσω σε αυτό το μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Τέχνη και Εκπαίδευση. Σε αυτό θα έχετε την ευκαιρία να εξερευνήσετε σε βάθος τον ρόλο της διδακτικής των εικαστικών τεχνών στο σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον, αλλά και ως ένα γνωστικό αντικείμενο με θεωρητικά τεκμηριωμένες ιστορικές και κοινωνικές βάσεις. Παρακολουθώντας τα μαθήματα αυτού του προγράμματος θα ενισχύσετε τις γνώσεις και την εμπειρία που ήδη έχετε σχετικά με την διδασκαλία της τέχνης, αλλά θα εκτεθείτε και σε σύγχρονους σημαντικούς προβληματισμούς για την διδακτική της τέχνης γενικότερα.

Είναι αλήθεια ότι μια σειρά από σύγχρονες συνθήκες απαιτούν ένα συστηματικό επαναπροσδιορισμό της διδακτικής των εικαστικών τεχνών στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα:

- Η ραγδαία ανάπτυξη της κυριαρχίας των οπτικών μέσων στον σύγχρονο πολιτισμό της τεχνολογίας της πληροφορίας.
- Οι αναχρονιστικές απόψεις για το ρόλο της δημιουργικότητας στο σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα.
- Η ανάγκη αναθεώρησης παλαιών απόψεων για την σχέση τέχνης-ζωής.
- Επίκαιροι προβληματισμοί σχετικά με την έννοια της πολιτισμικής ταυτότητας.

Ενόψει λοιπόν των απαιτήσεων ενός μεταβαλλόμενου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, αυτό το πρόγραμμα σκοπεύει να σας εισάγει τόσο στην μελέτη θεωριών όσο και στην απόκτηση πρακτικής εμπειρίας, στην καλλιέργεια κριτικής σκέψης, αλλά και ικανοτήτων οπτικής ανάλυσης και τέλος στην εξερεύνηση ερευνητικών μεθοδολογιών. Σκοπός του είναι να εγείρει ερωτήματα σχετικά με τον ρόλο της τέχνης στην μάθηση και στην διδασκαλία τόσο σε ατομική, όσο και σε συνεργατική βάση και να σας εφοδιάσει με την ικανότητα συνδυασμού θεωρίας και πράξης απαραίτητο προσόν ενός εκπαιδευτικού. Τέλος αυτό το πρόγραμμα θα σας ενθαρρύνει να ανακαλύψετε το προσωπικό σας προφίλ σαν εκπαιδευτικοί και να εμπλουτίσετε την διδακτική σας επίδοση με τον τρόπο που μόνο η τέχνη είναι σε θέση να κάνει.

Το παρόν εγχειρίδιο περιέχει την φιλοσοφία του προγράμματος και περιγράφει τους σκοπούς, την ακαδημαϊκή του δομή του, καθώς και το κατάλληλο πλαίσιο διδασκαλίας και αξιολόγησης κάθε μαθήματος από το κάθε μέλος της ομάδας του προγράμματος.

Ουρανία Κούβου

Καθηγήτρια Διδακτικής της Τέχνης

Διευθύντρια Προγράμματος Master of Arts in Art & Education

Παρουσίαση του προγράμματος

Το **Master of Arts in Art & Education** είναι το μοναδικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Ελλάδα που ειδικεύεται στην διδακτική των εικαστικών τεχνών.

Απευθύνεται σε:

- Απόφοιτους παιδαγωγικών τμημάτων δημοτικής και προσχολικής εκπαίδευσης.
- Εν ενεργεία εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Απόφοιτους Σχολών Καλών Τεχνών που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στον χώρο της εκπαίδευσης και επιθυμούν να προάγουν τις γνώσεις τους γύρω από την διδασκαλία της τέχνης.

Το πρόγραμμα προσφέρει μία σύγχρονη και πολυδιάστατη προσέγγιση στην μελέτη της διδακτικής των εικαστικών τεχνών στο εκπαιδευτικό περιβάλλον της Ελλάδας.

Δίνει τη δυνατότητα τόσο σε νηπιαγωγούς όσο και σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, να πειραματιστούν με τις ποικίλες εφαρμογές της τέχνης στην εκπαίδευση συνδυάζοντας την θεωρητική ενασχόληση με την πρακτική εξάσκηση.

Στόχοι του προγράμματος

Το **Master of Arts in Art & Education** έρχεται να προτείνει μία εναλλακτική προσέγγιση στη μελέτη της διδακτικής της τέχνης στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ανάδειξη αποφοίτων, με διευρυμένη και σύγχρονη αντίληψη γύρω από τον ρόλο της τέχνης στην εκπαίδευση. Μέσα από την οργανωμένη μελέτη και έρευνα, οι απόφοιτοι θα εφοδιαστούν με γνώσεις σχετικές με:

- Το παιδικό σχέδιο ως εκπαιδευτικό εργαλείο.
- Σύγχρονα μοντέλα διδακτικής των εικαστικών τεχνών όπως η κυριαρχία του οπτικού πολιτισμού και η πολιπολισμικότητα.
- Εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας μέσω της χρήσης ΤΠΕ, οπτικοακουστικών και ψηφιακών μέσων.
- Την σύνδεση θεωρίας και πράξης στο πλαίσιο κυρίαρχων καλλιτεχνικών εκπαιδευτικών πρακτικών.
- Δεξιότητες στην ακαδημαϊκή έρευνα.

Δομή του προγράμματος

Η δομή του προγράμματος αποτελείται από έξι ενότητες (modules) και δίνει συνολικά 180 credits (90 ECTS).

Η φοίτηση στο πρόγραμμα επιτρέπει στους σπουδαστές να αποκτήσουν μέσω των ποικίλων ενοτήτων, θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις σχετικές με την διαχείριση της διδακτικής των εικαστικών τεχνών, αξιοποιώντας παράλληλα το ακαδημαϊκό τους παρελθόν και/ή την εκπαιδευτική τους πείρα. Η ολοκλήρωση των ενοτήτων του προγράμματος οδηγεί στην εξειδίκευση η οποία προκύπτει από την τελευταία ενότητα (Main Project) δηλαδή την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας.

Το πρόγραμμα **Master of Arts in Art & Education** εξετάζει ποικίλους τομείς που αφορούν στη διδακτική των εικαστικών τεχνών, όπως το παιδικό σχέδιο, σύγχρονες τάσεις και προβληματικές στη διδακτική της τέχνης, τα οπτικοακουστικά και ψηφιακά μέσα, τη σύνδεση θεωρίας και πράξης στην διδακτική της τέχνης και τις ιδιαιτερότητες της ερευνητικής μεθοδολογίας της.

Η δομή αυτού του προγράμματος αποσκοπεί οι σπουδαστές να αποκτήσουν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, ώστε να είναι σε θέση να επιλέξουν σε ποιο θέμα θα εξειδικευτούν, στο πλαίσιο της διπλωματικής τους εργασίας (Main Project).

Διάγραμμα δομής προγράμματος

FHEQ level 7 - SEMESTER 1

MAE 111 Children's Drawing as an Educational Tool
Credits: 20 Ects: 10

MAE 121 Current Trends and Issues in Art Education
Credits: 20 Ects: 10

MAE 131 Visual Media in Educational Practice
Credits: 20 Ects: 10

FHEQ level 7 - SEMESTER 2

MAE 112 Art Education: theory and practice
Credits: 20 Ects: 10

MAE 122 Research Methodology in Art Education
Credits: 40 Ects: 20

FHEQ level 7 - SEMESTER 3

MAE 113 Main Project
Credits: 60 Ects: 30

Graduation MA

1^ο εξάμηνο σπουδών

Children's Drawing as an Educational Tool (20 credits) (Το παιδικό σχέδιο ως εκπαιδευτικό εργαλείο)

Η ενότητα αυτή μελετά το θεωρητικό πλαίσιο των πρώτων εμπειρικών έως και των σύγχρονων και επιστημονικά εμπεριστατωμένων μεθόδων ανάλυσης του παιδικού σχεδίου. Σκοπός της ενότητας είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με την ικανότητα να χρησιμοποιούν το παιδικό σχέδιο ως διαγνωστικό μέσο του επιπέδου σχεδιαστικής και γνωστικής ανάπτυξης του μαθητή. Ο φοιτητής αναπτύσσει ικανότητες οπτικής ανάλυσης, δεξιότητες απαραίτητες για την εποικοδομητική και ενημερωμένη παρέμβαση του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της διδασκαλίας της τέχνης. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε σύγχρονες προβληματικές, σύμφωνα με τις οποίες η σχεδιαστική διαδικασία είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένης γνωστικής διεργασίας καθώς και αλληλεπίδρασης με πολιτισμικά στερεότυπα.

Current Trends and Issues in Art Education (20 credits) (Σύγχρονες τάσεις και ζητήματα της Διδακτικής της Τέχνης)

Η ενότητα μελετά σύγχρονες θεωρίες, προσεγγίσεις και πρακτικές της διδακτικής της τέχνης σε σχέση με την κοινωνία και την εκπαίδευση. Η ενότητα μαθημάτων δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές/φοιτήτριες για μια συστηματική μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας, δημιουργικών πρακτικών και σύγχρονων ζητημάτων που διαμορφώνουν τη διδακτική της τέχνης στον 21ο αιώνα. Έμφαση δίνεται στη διερεύνηση μεταμοντέρνων προσεγγίσεων, στην πολυπολιτισμική/διαπολιτισμική εκπαίδευση, στη διδακτική του οπτικού πολιτισμού και κοινωνικών ζητημάτων με στόχο τη διαμόρφωση μιας ολιστικής και κριτικής τοποθέτησης απέναντι στις σύγχρονες τάσεις στη διδακτική της τέχνης. Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η επαφή και εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τη θεωρία της διδακτικής της τέχνης διασυνδέοντάς την με την εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από την κριτική μελέτη του αντικειμένου.

Visual Media in Educational Practice (20 credits) (Οπτικά Μέσα στην εκπαιδευτική πρακτική)

Αυτή η ενότητα εξετάζει τη χρήση των ΤΠΕ και των ψηφιακών μέσων στη διδακτική της τέχνης. Αυτό επιτυγχάνεται βασικά μέσω συστηματικής πρακτικής εξερεύνησης του ρόλου τους στην εφαρμογή διεπιστημονικών σεναρίων διδασκαλίας. Προτείνεται ένα φόρουμ όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να δουλέψουν σε μικρές ομάδες αποκτώντας πρακτική εμπειρία και να πειραματιστούν με τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να εντάξουν τα οπτικοακουστικά και ψηφιακά μέσα στη διδασκαλία τους. Βασικός στόχος της ενότητας είναι να ενδυναμώσει τις επαγγελματικές δεξιότητες και να εφοδιάσει τον φοιτητή με μία διαθεματική και συνεργατική διδακτική προσέγγιση.

2^ο εξάμηνο σπουδών

Art Education: theory and practice (20 credits) (Διδακτική της Τέχνης: θεωρία και πράξη)

Σκοπός της ενότητας είναι προσφέρει μία σε βάθος κατανόηση των θεωρητικών βάσεων της διδακτικής της τέχνης, ως γνωστικού αντικειμένου. Για να επιτευχθεί αυτό, εξετάζεται η ιστορική ταυτότητα διαφορετικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων της διδακτικής της τέχνης και ενθαρρύνεται η κριτική μελέτη κυρίαρχων μοντέλων καλλιτεχνικών εκπαιδευτικών πρακτικών. Ερευνάται η δημιουργική, αλλά και γνωστική συμβολή της τέχνης στην εκπαίδευση καθώς και η αναγκαιότητά της ως αυτόνομου γνωστικού πεδίου. Δίνεται έμφαση στις διαδραστικές και συνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας, υπογραμμίζοντας μία διαθεματική φιλοσοφία στην εκπαίδευση. Η ενότητα τέλος στοχεύει να εφοδιάσει τον εκπαιδευτικό με το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο για να παίρνει τεκμηριωμένες αποφάσεις όταν σχεδιάζει και αναπτύσσει ένα σχέδιο μαθήματος τέχνης.

Research Methodology in Art Education (40 credits) **(Μεθοδολογία έρευνας στην διδακτική της τέχνης)**

Το μάθημα αποσκοπεί στην εις βάθος κατανόηση της μεθοδολογίας της έρευνας στη διδακτική της τέχνης και των βασικών μεθόδων σχεδιασμού, διεξαγωγής και κριτικής ανάλυσης της εκπαιδευτικής έρευνας. Στα πλαίσια αυτό οι φοιτητές/φοιτήτριες θα μελετήσουν διαφορετικά παραδείγματα και μεθόδους ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας στο εκπαιδευτικό περιβάλλον έτσι ώστε να διευκολυνθεί η επιλογή της θεματολογίας και της μεθοδολογία έρευνας που θα αξιοποιήσουν στην διπλωματική τους εργασία. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται ότι οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να μελετούν κριτικά εκπαιδευτικές έρευνες και να αναγνωρίζουν τη μεθοδολογία που έχουν ακολουθήσει, να θέτουν ερευνητικά ερωτήματα, να σχεδιάζουν έρευνα επιλέγοντας κατάλληλη μεθοδολογία, να συλλέγουν και να αναλύουν δεδομένα με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων.

3^ο εξάμηνο σπουδών

Main Project/Dissertation (60 credits) **(Πτυχιακή εργασία)**

Η πτυχιακή εργασία είναι η κορύφωση της ερευνητικής προσπάθειας συνδυάζοντας όλες τις γνώσεις και την εμπειρία που αποκτήθηκε συνολικά από το πρόγραμμα, είτε επιλέγοντας ένα συγκεκριμένο θέμα, είτε ένα συνδυασμό θεμάτων που εξετάστηκαν στις διάφορες ενότητες. Αυτό συνεπάγεται την επιλογή και παρουσίαση του θέματος της έρευνας, την μεθοδολογία, την θεωρητική υποστήριξη και την αναλυτική παρουσίαση της δομής της εργασίας έτσι ώστε να ικανοποιεί τα κριτήρια για την απόκτηση αυτού του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Ως εκ τούτου, βασικός στόχος αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι μεταξύ άλλων, να αντανakλά την επαγγελματική επάρκεια και την κοινωνική και θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή καθώς και να εντάσσεται σε ένα ευρύτερο εκπαιδευτικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Τρόποι Φοίτησης - Διάρκεια Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα μπορεί να ολοκληρωθεί με τρεις εναλλακτικούς τρόπους φοίτησης:

Full Time | Πρόγραμμα πλήρους φοίτησης με διάρκεια 12 μήνες

Η φοίτηση απαιτεί προσέλευση τρία απογεύματα την εβδομάδα κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου, δύο απογεύματα την εβδομάδα κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου, και ατομικές συναντήσεις με ειδικό καθηγητή (supervisor) για την υλοποίηση της Διπλωματικής Εργασίας κατά τη διάρκεια του καλοκαιρινού εξαμήνου.

Part Time | Διάρκεια 21 μήνες:

Μερικής φοίτησης

Η φοίτηση απαιτεί παρουσία τρία απογεύματα την εβδομάδα κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου, δύο απογεύματα την εβδομάδα κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου και ατομικές συναντήσεις με supervisor καθηγητή για την υλοποίηση της Διπλωματικής Εργασίας. Προβλέπεται όμως διπλάσιος χρόνος σε σχέση με το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης για την εκπόνηση και παράδοση της ερευνητικής και διπλωματικής εργασίας.

Με ευέλικτη παρακολούθηση 1 φορά το μήνα

Ειδικά σχεδιασμένο για εκείνους που η απόσταση από τη σχολή και η έλλειψη χρόνου αποτελούν σημαντικά εμπόδια για τις σπουδές τους. Η παρακολούθηση περιορίζεται σε δύο ημέρες κάθε μήνα, με τις συναντήσεις να πραγματοποιούνται Παρασκευή (16.00 - 22.00) και Σάββατο (11.00 - 17.00), σε προγραμματισμένες -για όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους- ημερομηνίες, οι οποίες δίδονται στους σπουδαστές ώστε να μπορούν να οργανώσουν το χρόνο και τις υποχρεώσεις τους. Για την υλοποίηση της διπλωματικής εργασίας και σε απόλυτη συνεννόηση με τον supervisor καθηγητή ορίζονται ατομικές συναντήσεις που πραγματοποιούνται είτε με φυσική παρουσία είτε με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (skype).

Υποστήριξη

Ο ΑΚΤΟ προσφέρει, με την επικύρωση του Middlesex University, **εννέα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών** στον τομέα Art & Design, στις εξής ειδικότητες:

Γραφιστική // Διακόσμηση // Σχέδιο Μόδας // Φωτογραφία // Βιομηχανικό Σχέδιο // Εικαστικά // Animation // Σκίτσο - Comics // Game Design.

Σπουδαστές που επιθυμούν να ενισχύσουν τις θεωρητικές τους γνώσεις ή τις τεχνικές τους δεξιότητες σε κάποιον από τους παραπάνω τομείς, μπορούν να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν (ως επισκέπτες) μαθήματα από τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.

Ακαδημαϊκή Επιτροπή

Ουρανία Κούβου

Καθηγήτρια Διδακτικής της Τέχνης

Η Ουρανία Κούβου απέκτησε το διδακτορικό της δίπλωμα στην Διδακτική της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, τον μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης/ MA στην θεωρία της τέχνης στο Πολυτεχνείο του Μπίρμινχαμ και το δίπλωμα Καλών Τεχνών στην Ακαδημία Καλών Τεχνών Φλωρεντίας. Διδάσκει Διδακτική της Τέχνης στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και έχει διδάξει Θεωρία και Ιστορία της Τέχνης στο Αμερικάνικο Κολλέγιο της Ελλάδας-Deree. Έχει δημοσιεύσει σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές όπως τα International Journal of Education through Art, International Journal of Art & Design Education και Pedagogical Review, έχει συνεργαστεί στην συγγραφή τόμων και είναι συγγραφέας του βιβλίου «Παιδικό σχέδιο: η γνωστική προσέγγιση». Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τις ιστορικές και φιλοσοφικές διαστάσεις μοντέλων της διδακτικής της τέχνης, την γνωστική προσέγγιση ανάλυσης του παιδικού σχεδίου και τις συνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας σχεδίου σε παιδιά.

Μάρθα Χριστοπούλου

Καθηγήτρια Διδακτικής της Τέχνης

Η Μάρθα Χριστοπούλου είναι συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου κλάδου ΠΕ70 στο 1ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ Αττικής. Κατέχει πτυχίο στις παιδαγωγικές επιστήμες, δίπλωμα Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης, μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης (MA) και διδακτορικό δίπλωμα (PhD) στην Διδακτική της Τέχνης. Έχει διδάξει Αισθητική Αγωγή στο Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Η έρευνά της επικεντρώνεται στη διδακτική της τέχνης με έμφαση στη διδακτική του οπτικού πολιτισμού και στη δόμηση της ταυτότητας, στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, στην αναστοχαστική πρακτική, στο σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων και στη διερεύνηση κοινωνικών ζητημάτων μέσω της τέχνης. Έχει πραγματοποιήσει ανακοινώσεις σε πολλά συνέδρια και έχει δημοσιεύσει σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές όπως τα International Journal of Art & Design Education, Learning Landscapes, International Journal of Education through Art, Visual Inquiry: Learning & Teaching Art και Art Education (NAEA).

Ιωάννα Γιακουμάτου

Εκπαιδευτικός Οπτικοακουστικών Τεχνών & Ψηφιακών Μέσων

Η Ιωάννα Γιακουμάτου είναι εκπαιδευτικός οπτικοακουστικών τεχνών και ψηφιακών μέσων, απόφοιτος του τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας (Ιόνιο Πανεπιστήμιο), με μεταπτυχιακές σπουδές στις ΤΠΕ για την εκπαίδευση (Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία - Διαπανεπιστημιακό ΠΜΣ, ΕΚΠΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΙ Πειραιά). Διδάσκει τεχνικές κινούμενης εικόνας στη γενική και ειδική αγωγή, σε ενήλικες, εκπαιδευτικούς και ειδικές ομάδες (ΑμεΑ, ομάδες ενηλίκων προς απεξάρτηση και ένταξη, ομάδες ενηλίκων σε φυλακές), ενώ παράλληλα επιμελείται οπτικοακουστικά εργαστήρια ήχου, φωτογραφίας, βίντεο και ντοκιμαντέρ. Μέσα από τη διδασκαλία, ερευνά τις δυνατότητες ένταξης των οπτικοακουστικών τεχνών και των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, ως εργαλείο συνεργασίας, μάθησης και ανάπτυξης.

*Το ρόλο της Ακαδημαϊκής Ομάδας ενισχύουν **επισκέπτες καθηγητές και διακεκριμένοι καλλιτέχνες και εκπαιδευτικοί** μέσα από **διαλέξεις, master classes και σεμινάρια** ειδικής θεματολογίας, τα οποία προσφέρουν στους σπουδαστές **εξειδικευμένες γνώσεις και διευρυμένες προοπτικές.***